

Utdanningsplan for hematologi ved Avdeling for blod- og kreftsykdommer (ABK) Stavanger universitetssjukehus 2019

Spesialitet: Hematologi

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Hematologisk seksjon ved Avdeling for Blod og Kreftsykdommer (ABK) utreder og behandler alle hematologiske lidelser. Befolkningsgrunnet er omlag 390.000 innbyggere. Hematologisk seksjon samarbeider med Haukeland Universitetssykehus ved HMAS og allogen hematopoetisk stamcelletransplantasjon, og Rikshospitalet ved allogen hematopoetisk stamcelletransplantasjon og utredning, behandling og oppfølging av blødersykdommer. Medikamentell lymfombehandling utføres ved hematologisk seksjon ved Avdeling for Blod- og kreftsykdommer. Strålebehandling ved lymfom gjennomføres på stråleterapiseksjonen, ABK, SUS.

Tjenesteområdet for LIS omfatter hematologisk sengepost, hematologisk poliklinikk, hematologisk dagenhet og 12-delt primærvakt for Avdeling for blod og kreftsykdommer. Hematologi er samorganisert med onkologi i ABK med felles ledelse, felles bygg, felles forvakttjeneste og delvis felles internundervisning.

Aktivitetstall 2018:

1113 opphold av hematologiske pasienter på sengepost.

3371 dagbehandlinger (kurer, transfusjoner, venesectio, infusjoner mm).

3758 konsultasjoner på Hematologisk poliklinikk.

Hematologisk seksjon disponerer 13 sengeplasser på én sengepost.

Konsultasjonspoliklinikken omfatter 12 fulle legedager/uke med konsultasjonspoliklinikk hos hematolog og til sammen 1 dag/uke med konsultasjonspoliklinikk for LIS – i tillegg til mange løse konsultasjonstimer per uke fordelt på de 6 hematologene.

Egen dagbehandlingsenhet drives også alle ukedager med utredning av pasienter, administrasjon av cellegiftkurer, annen intravenøs dagbehandling inkludert antistoffbehandling (for eksempel Rituximab-infusjoner) og transfusjoner under ansvar av legene på sengeposten. Ved siden av LIS er det til en hver tid minst to overleger tilknyttet sengeposten.

Avdeling for Blod- og kreftsykdommer disponerer et eget bygg i tilknytning til sykehusets hovedbygningssmasse. I nederste (T- etasje) finnes blodprøvetaking, onkologisk poliklinikk og stråleterapienhet. I U-etasje onkologisk og palliativ sengepost, og kontorer, i øverste (1.- etasje) er hematologisk sengepost, poliklinikkontorer, dagbehandlingsrom og legekontorer. Hematologisk sengepost er på i alt 17 senger, hvorav gjennomsnittlig 4 brukes til onkologiske pasienter.

Til Avdeling for blod og kreftsykdommer er det også knyttet ett palliativ senter med egen palliativ sengepost på 4 senger. Senteret driver utstrakt tilsynsvirksomhet overfor ABK og andre sykehusavdelinger i tillegg til ambulansetjenester i form av hjemmebesøk.

Det er ved hematologisk seksjon 6 overlegestillinger i hematologi, 2 LIS 3 i hematologi, 1 LIS 3 i onkologi i rotasjon fra onkologisk seksjon og 1 LIS 2 i rotasjon fra indremedisin (Mottaksklinikken).

LIS 3 har 12-delt vaktturnus. Forvakten dekker både hematologisk og onkologisk seksjon. Vakttjenesten er fra kl 16 til 22 på ukedager og fra kl 09 til 18 i helger. På dagtid i ukedager (kl 08 til 16) ivaretas vaktarbeidet av LIS-ene tilknyttet sengeposten, hematologisk LIS tar da i mot hematologiske pasienter.

Døgnberedskapen utover det nevnte dekkes av mottaksavdelingen. Forvaktarbeidet består i hovedsak av å ta imot avdelingens pasienter i akuttmottak, men kan også innebære å bidra i ettermiddagsvisitt på avdelingen og visitt i helgene.

LIS 2 i rotasjon fra Mottaksklinikken deltar i vakt på Mottaksklinikken også i den perioden de har tjeneste ved hematologisk seksjon. Dette medfører fravær fra postarbeid en uke hver 3. uke.

Bakvaksordningen er seksjonert med egne onkolog- og hematolog-bakvakter.

Overleger i hematologi har 6-delt vaktturnus. Tilstedevakt er fra kl 16 til 18 på ukedager og fra kl 11 til 14 i helger.

Utenom disse tidene har overlegen vakttelefon og kontaktes etter forvaktens behov. Bakvaksarbeidet består i visitt på avdelingen på ettermiddag og helg, tilsyn på andre avdelinger og besvare forespørsler/motta henvisninger fra andre avdelinger og fra primærhelsetjenesten.

Beskrivelse av utdanningsløpene

SUS, Klinikk for Medisinsk service og ABK, Avdeling for blod- og kreftsykdommer, hematologisk seksjon er læringsarena for hoveddelen av læringsmålene for LIS 3 hematologi og for en del av læringsmålene for LIS 3 onkologi i rotasjon og LIS 2 indremedisin i rotasjon.

LIS 3 hematologi har sitt arbeidsområde på sengepost, dagbehandlingsavdeling og poliklinikk på hematologisk seksjon. Ved SUS, hematologisk seksjon dekkes hoveddelen av læringsmålene for hematologi, inkludert tjeneste ved seksjon som gir lymfombehandling, siden seksjonen tar seg av denne pasientkategorien gjennom hele pasientforløpene, inkludert kjemo-immunterapi og strålebehandling. Forventet tjenestetid er 2,5 år for oppnåelse av læringsmålene i hematologi og lymfomsykdommer.

De fleste av kandidatene har gjennomført tjeneste for LIS 2 indremedisin ved SUS, Mottaksklinikken før tjenesten her, og det er oftest mest hensiktsmessig. Det er likevel ikke noe i veien for at tjenesten ved hematologisk seksjon helt eller delvis gjøres før LIS 2-perioden. Forventet tjenestetid for LIS 2 indremedisin er 3 år.

For å oppnå læringsmålene som omhandler autolog stamcelletransplantasjon (HEM 067 – 069) må man ha tjeneste på en avdeling med slik aktivitet. Forventet tjenestetid er 6 mnd. Avdelingen har opprettet avtale med Haukeland universitetssjukehus, hematologisk seksjon

for gjennomføring av dette. Denne tjenesten kan også gjennomføres på en av de andre avdelingene som gir autolog stamcelletransplantasjon (OUS, St Olav eller UNN). I enkelte tilfeller vil kandidaten ha tjenestetid og oppnådd disse læringsmålene fra disse avdelingene før de kommer til SUS.

Hematologisk seksjon gir tjeneste til LIS 3 onkologi fra onkologisk seksjon, ABK for å oppnå læringsmålene for hematologi og lymfomdelen av onkologi.

LIS 2 fra Mottaksklinikken oppnår ved 6 mnd rotasjon til hematologisk seksjon, SUS læringsmålene FIM 141 – 152. De samme målene oppnås av LIS 3 hematologi i tjenesten på hematologisk seksjon. De LIS 2- kandidater ved Mottaksklinikken som ikke roterer til hematologisk seksjon, kan oppnå disse målene ved regelmessige kurs i blod/beinmargsmikroskopi (en gang i halvåret, avholdt av spesialist), deltakelse i beinmargaspirasjon og avtalt tjeneste ved poliklinikken for erfaring med trombosepasienter. Noen av målene dekkes ved internundervisning som er delvis felles med mottaksklinikken.

Introduksjon av nye LIS

Nye LIS får ved oppstart utdelt et hefte der avdelingens struktur og arbeid beskrives. Det inneholder også informasjon om utdanningen og kurs- og prosedyrelister.

LIS får tildelt veileder ved oppstart, og første møte skjer snarlig etter tiltredelse da det er månedlig veiledning i tjenesteplanen.

Nye LIS starter arbeidet i sengepost. Der er det i begynnelsen tett supervisjon av overlege, før man på individuelt grunnlag gjør gradvis mer selvstendig arbeid. Hematologisk sengepost er delt i 2 grupper. 3 overleger er fast tilknyttet til hver av gruppene. LIS 3 er også tilknyttet en gruppe og får dermed supervisjon av vekselvis en av de tre overlegene. LIS 3 med noe erfaring (minst 1 år tjeneste LIS 2 eller LIS 3) starter ofte med poliklinikk, til å begynne med ½ dag, senere 1-2 dager pr uke. LIS 3 drøfter da i forkant og etterkant sine pasienter med en av overlegene.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling.

Ved ansettelse får LIS umiddelbart tildelt veileder, og første veiledning skjer vanligvis innen 3 uker. Veiledning skal foregå en time pr måned, dette er satt inn i tjenesteplanen. Veiledningen planlegges og dokumenteres i kompetanseportalen.

Supervisjon foregår i avdelingens daglige drift. På sengepost er det daglige felles previsitter med spesialist og LIS. Spesialist superviserer også LIS i pasientkontakt og i utvikling av utrednings- og behandlingsplan for pasienter. Av de seks overlegene er det hver dag to til fire som gir supervisjon på sengeposten (en til to på hver gruppe).

Sengeposten har en felles previsitt pr uke der alle inneliggende pasienter gjennomgås av hele kollegiet i fellesskap. Da blir i tillegg enkelte pasienter på poliklinikken som overleger eller LIS har hatt tatt opp til diskusjon og læring.

LIS får delta på obligatoriske kurs inntil 2 uker pr. år. Slik oppnår man at alle kurs er gjennomført.

Det er 4 timer fordypningstid pr. uke som tas ut som en sammenhengende lesedag hver annen uke. Dersom personalsituasjonen tillater det gis permisjoner for deltagelse i andre kurs/møter. For LIS3 hematologi gjelder dette fortrinnsvis sentrale regionale og nasjonale møter (årlig regionalt hematologimøte og årlig hematologisk vinter- og høstmøte).

Seksjonen har 3 faste MDT-møter hver 14. dag:

1. Strålemøte sammen med stråleseksjonen (kl 14.30 – 15.00 onsdager i oddetallsuker),
2. Patologimøte med mikroskopering ledet av hematopatolog (kl 14.45 – 15.15 torsdager i oddetallsuker) og
3. Telefonmøte med lymfomseksjonen ved Kreftavdelingen Haukeland US for samarbeid om pasienter (onsdager kl 15.00 – 15.15 i partallsuker). Alle tre kategorier LIS oppfordres til og forventes å delta i disse.

I tillegg har seksjonen ukentlig møte med radiologisk avdeling for demonstrering rtg-bilder, inkl CT, MR og PET/CT-bilder.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

LIS legger inn i kompetanseportalen når læringsmål er oppnådd. Dette godkjennes av den som er valgt som endelig godkjenner.

Det er veiledning av LIS 60 minutter en gang pr måned der det også vurderes faglig progresjon og oppnådde læringsmål. Det gjennomføres også 4 møter i et evalueringskollegium hvert år. Dette kollegiet består av veileder og supervisorer (spesialister) og det skal punktvis gjennomgås faglige læringsmål, generelle læringsmål og punkter for forbedring. Skjemaet fra evalueringskollegiet gjennomgås i neste veiledning.

Teoretisk undervisning

Det er internundervisning hver tirsdag 08.00 – 08.45. Denne undervisningen er felles med onkologisk seksjon, slik at både hematologiske og onkologiske emner er dekket. Disse er til en viss grad overlappende. Den første tirsdagen hver måned er det refleksjonsgruppe (med spesialiser og LIS samt prest knyttet til avdelingen) og den andre tirsdag hver måned er det veiledning (60 minutter). Det settes opp en 2 års plan der temaer for undervisning er knyttet til læringsmål.

Videre har vi felles internundervisning, nettbasert sammen med Haugesund SH, Haukeland US og Førde sykehus, onsdager 12.15 – 13.00 og torsdager 12.15 – 13.00.

Sammen med onkologene er det presentasjon av kasuistikk hver 14. dag, annenhver torsdag kl 12.00-12.30.

Det er i tillegg internundervisning torsdager 08.00-08.30 sammen med Mottaksklinikken. Det settes også opp en plan for dette slik at læringsmål for LIS2 hematologidelen dekkes.

Internundervisning gis av både LIS og overleger.

Hver tirsdag kl 1500 – 15.30 er det mikroskopi av blod og beinmarg for LIS ledet av overlegene på omgang, med emne etter en oppsatt, årlig roterende liste, som regnes som internundervisning.

Det tilrettelegges for at LIS kan delta på nasjonale kurs ved at overleger eller andre LIS overtar arbeidsoppgaver for den/de LIS som er på kurs. Det forsøkes tilstrebet at alle LIS som har søkt på kurs får permisjon til å delta.

Felles kompetansemål (FKM)

Ingen FKM er direkte knyttet til LIS del 3 i hematologi. Likevel inngår noen FKM/fortsettelsen av FKM i generell del av læringsmålene for hematologi.

Artikkelpresentasjoner brukes ofte i internundervisning. Der diskuteres publikasjoner også med omtale av vitenskapsteori og metodikk.

Ved kasuistikker hver 14. dag (annenhver torsdag kl 12.00-12.30), og også ved jevnlig supervisjon og i refleksjonsgruppen på tirsdager, blir etiske spørsmål diskutert. Man kommer også innom legens rolle i samfunnet.

Avdelingen skal forsøke å sørge for at alle LIS i løpet av sin tjeneste deltar i minst et prosjekt innen forskning, fagutvikling eller kvalitetssikring.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Utdanningsutvalget ved Avdeling for Blod- og Kreftsykdommer er felles for hematologi og onkologi.

Det er sammensatt av:

3 spesialister i onkologi, hvorav en er leder for utvalget samt utdanningsansvarlig overlege for onkologi og en er avdelingsleder.

3 spesialister i hematologi, hvorav en er utdanningsansvarlig overlege for hematologi.

3 LIS, hvorav to er i spesialisering innen onkologi og en er i spesialisering innen hematologi

Forskning

Seksjonen deltar i mange kliniske multisenterstudier hvorav flertallet er lege-initiert.

Avdeling for blod og kreftsykdommer har i tillegg en egen avdeling for forskning og utdanning (FOU). Enheten har ansatt seksjonsoverlege, molekylærbiologer, forskningsingeniør, forskningssykepleiere (som deler 2,6 stillinger). Molekylærbiologisk laboratorium befinner seg i et separat bygg.

2 overleger har doktograd, 1 hematologisk overlege er ansatt i PhD-stipendiat 50% (epidemiologisk, hematologisk forskning) og 50% klinisk stilling. 1 LIS 3-hematologi er ansatt i 100% PhD-stipendiat.

I tillegg har avdelingen en full D-stilling som er besatt av LIS hematologi og/eller onkologi. Denne deles av to LIS som har 50% hver, kombinert med 50% klinisk stilling. Stillingene er tidsbegrenset til 2 år. Hvem som innehar disse varierer, LIS hematologi eller onkologi eller begge deler.

Etter at D-stillingen ble opprettet i 2014 har avdelingen klart å involvere og rekruttere LIS til forskning i større grad, blant annet den nevnte LIS 3 hematologi.

Seksjonen involverer LIS 3 i de kliniske studiene i den daglige kliniske praksisen på poliklinikk og sengepost.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetning vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege. Planen skal godkjennes av leder.

Simulering og ferdighetstrening

Det gjøres daglig prosedyrer som vanlig klinisk aktivitet: beinmargaspirat og –biopsi, diagnostisk og terapeutisk spinalpunksjon (kjemoterapi). Felles mikroskopering av blod- og beinmargsutstryk daglig kl. 15-15.30.

Tillitsvalgte

Det er en tillitsvalgt som er valgt av LIS-gruppen (felles for LIS hematologi og onkologi). Det er jevnlig møter i LIS-gruppen og tillitsvalgt kommuniserer med ledelsen ang bl a om organisering av vakttjenesten og tjenesteplaner. Tillitsvalgt er tilstede på intervjuer før ansettelser.

Kontakt

Utdanningsansvarlig overlege Hematologi ABK, Einar Haukås
Avdelingsoverlege ABK Bjørnar Gilje

Juni 2020